

UKRAINIAN LABOR NEWS
Published semi-weekly by
The Ukrainian Labor News Ass'n
c/o. Fritchard & McGregor Sta.
Winnipeg, Man.
Subscription \$4.00 a year.
Telephone: St. John 1465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
видаються для робочого класу
два рази на тиждень:
в середу і суботу.
Видавниче Товариство
"Українські Робітничі Вісті".
ПЕРЕДПЛАТА \$4.00 НА РІК.
Редакція за оголошення не відповідає.
Рубрикується не зберігається.

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
c/o. Fritchard & McGregor Sta.
Winnipeg, Man.

ПОГОДИЛИ ВРІШТИ "СОЦІАЛІСТИЧНО-НАЦІОНАЛЬНЕ" З ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИМ.

Кожний свідомий робітник, який би він не був народности чи раси, розуміє і розуміє, що за утінання і експлуатації одного індивідуума (чоловіка) другим винні не особистий характер і якість людей, а економічна система. Винна та система, котра дозволяє невеликій жмичці людей держати в своїх руках средства продукції (машини, землю, копалини і т. д.) і при цьому приватної власності на ці средства продукції поневолювати і експлуатувати більшість, котра не має жадних средств продукції, при помочи котрих добувають ці средства до життя.

Свідомі робітники всіх націй і рас знають і знають, що економічна система винна не тільки за утінання одного чоловіка (індивідуума) другим, але також за утінання одної нації другою.

І так як індивідуум, котрий (завдяки економічній системі) захопив в свою приватну власність знаряди продукції, користують ся ними средствами продукції для експлуатації другого не маючого чоловіка, так і буржуазна класова небудь нації з високою розвиненою технікою користують ся нею для експлуатації і угнітання націй, котрі мають лиху техніку або не мають зовсім жадної техніки.

Свідомі робітники всіх країв знають також, що зникнення цієї економічної системи значить не тільки експлуатація чоловіка чоловіком, але також і експлуатація одної нації другою.

Геніальний Карл Маркс виразив свою думку в короткій, але характеристичній формулі:

"В міру того, як уступатиме експлуатація одного індивідуума, уступатиме також експлуатація одної нації другою."

Колі зникнуть класові антагонізми в середній нації, зникнуть також і ворожі відносини поміж націями."

Що може бути ще яснійше? Нічого.

Як дилектик він знав, що освободжене індивідуума від експлуатації другого індивідуума є процесом. Воно збирає час. І тому він говорить:

"В міру того, як уступатиме експлуатація одного індивідуума, уступатиме також експлуатація одної нації другою."

І коли процес освободження індивідуума від експлуатації другого буде закінчений, т. е. "коли зникнуть класові антагонізми в середній нації, зникнуть також і ворожі відносини поміж націями."

Але те, що знали і знають свідомі робітники всіх країв, було невідоме для групи Левинського з "Нової Доби". А коли група і знала це, то рік тому назад вона займалась "переорієнтацією цінностей". Левинський так се описує:

"З початком 1919 р. під натиском української контрреволюції, що безсоромно пішла на службу антантського імперіалізму і його аґентам, (Винниченко) мусів уступити і опинити ся за кордонами України, на еміграції. Тут перейшов він до соціалізму, політично еволюціонував. Незадолго бував самого себе. Робив хая за свої гріхи проти соціалістичної революції, до котрих признавав ся відверто і чесно та став ся вирішити основне і прокляте

питання для кожного соціаліста поневолені наш під сучасну пору; як погодити соціалістично-національне (?) з інтернаціоналізмом, як погодити іско визволення українського народу, його робітничо-селянських мас з іско національно-класової неволі з іско соціалістичної революції? На перший погляд таке питання вказує ся досить чудним. Бо соціалізм, се само собою розуміється, несе повне визволення всім поневоленим, отже і поневоленому народові. Прейш соціалістична революція домагає кайдани не тільки класової, але і національної неволі, а на во сугі є тільки формою класової."

"Але..."
І тут, після сего "але" чекаєш, що Левинський скаже тобі щось будь таке, що в дороз розбиває теорію про те, що "соціалізм несе повне визволення всім поневоленим, отже і поневоленому народові". Але се тільки так здається. Левинський зі своїм "але" просто переходить на сентиментальну фразу. Він каже:

"Але в умовах російсько-українських соціалістичних взаємовідносин і в умовах об'єктивного розвитку революції у Великої Росії і на Україні, се питання до крови боляче кожного справжнього українського соціаліста."

Так. Що-ж з сего виходить? Що доказав Левинський тим, що "се питання до крови боляче кожного справжнього"? Розуміють ся, нічого.

Але "основне і прокляте питання, як погодити соціалістично-національне (видно що десь істнує і таке сотворіне!) — замь скл.) з інтернаціоналізмом" осталося основним і проклятим і тому, говорить Левинський,

"Тов. Винниченко вирішив се так: кожен справжній український соціаліст мусить:
1) стати без застережень на бік соціалістичної революції, яка вибухла у Великої Росії і в тих інших формах стала розвивати ся по ший Європи.

2) мусить завити ся за диктаторою пролетаріату (себ-то робітничо-селянських мас кожного народу) в свою перехідну добу розвитку від капіталізму до соціалізму.

3) мусить завити ся за радянською системою устрою громадянства."

Одно, друге і третє дає заперук національного визволення не тільки українського народу, але й кожного поневоленого народу. І чим більше і конкретніше буде перестерігати український соціаліст ці засади, тим більше служиме він справі нового визволення свого нещасного народу. Кожний пам'ятає, як товариш Винниченко викладав ці свої думки. Еволюцій, яку перейшов він, перейшли тут на еміграції многи українські соціалісти. Се було очиснене нашім з пороку дрібнобощацтва. В наші роздери душі власна гармонія і певність себе. Так повстала наша група. Так заложено "Нову Добу", як орган сеї групи для пропаганди комунізму."

Але ось Винниченко поїхав у Великої Росію і на Україну, де йому не подобав ся "московський централізм" і замість стати "без застережень на бік соціалістичної революції, яка вибухла у Великої Росії", Левинський махає кулаками і войовничо кричить:

"Ся політич (централізм) виповідає боротьбу і будемо вести її так довго, аж доки вона не буде усунена."

Тепер насуваєть ся питання: Чи є яка небудь ріжниця між становенем "без застережень на бік революції, що вибухла у Великої Росії" і виповідженем боротьби руським комуністам, "з котрими ми (новобощі) ніяк не можемо йти разом"? Левинський каже, що ріжниця нема ніякої... Ось його власні слова:

"З болючим серцем ми привітали весті боротьбу проти руських комуністів. Але ся боротьбу вестимо не в імя українського націоналізму, а в імя інтернаціонального соціалізму і чистоти комунізму, бо в наші ідейній політич нічого й на волю не зміняєть ся, — проти шовінізму і національного зажерливости руських комуністів."

Ось так в "Новій Добі" "погодили" "соціалістично-національне" з інтернаціоналізмом...

А то, знаєте, всі ті "ставання", та це і "без застережень на бік соціалістичної революції, яка вибухла у Великої Росії", се, знаєте, тільки шкодить "чистоті" комунізму...

А що тинчить ся "чистота" в комунізм, то "Н. Д." тільки і карта в руки. Не даром же вони очиснялись "з пороку дрібнобощацтва", на місце котрого оста-

ОДНІ "ВОСКРЕСАЮТЬ", А ДРУГІ НІ.

Збанкрутувала моралью, — если в неї взагалі була колисьнебудь мораль, — українська чорносотенна преса в очеркувано большевників так загнала, що не маючи вже жадного виходу з тих клевет, бреше далше без жадного розбору. Ціль, мовляв, оправдує средства.

Як той п'яниця, що пропив ся вже до нітки і не бачучи жадного виходу, не до загину, — так і укр. чорносотенна преса так забрехала, що не має вже як і пощо назад вертати? Признатись, що бреше, значить плонуть собі в очі. Перестати брехати — нема вже як, бо брехня стала її фахом, її аксіомою.

Силою оружжя большевники не побеш, та і тих трусливих пероманіш брешунів, що розбрили ся від Києва, Прага та Бернах, не хватає храбрости йти на Україну і там зложити свою голову за так люблену на папері "вільчину". А винисувати ріжні небеліди на невинних большевників, коли находили ся під омофором європейської демократії, річ безпечна, хоч часами не дуже поплатна.

Особливо непоплатна тоді, коли приходити ся доносити за так званім "українським пресовим бюро", що большевики в такому чи іншому місті замордували стільки то сот українських кооператорів, між котрими було і кількох "визначних діячів", і тут-же подавати сих "діячів" імена.

Дуже непоплатна се справа: поставити над покійним хрест, описиш всю його діяльність, уронши широко-горну сльозу над його "трупом", розкриши перед "культурним" світом еще одну душу розриваючи "большевизму несправедливості", а через тиждень два диниш ся — а то або він сам, або його син провіст спростувати неправдливості вістку про його смерть, бо він і всі товариші, про котрих доносилося, що убиті большевиками — здоровенькі і вибрикують.

Оповідити недавно про вісімнадцять з ряду заняті "Українцями" міста Одеси, "українське пресове бюро" взяло ся обчислювати трупи, які паля жертвою большевизму. Насамперед, большевики "варварським" способом "убили" відомого українського кооператора Коліуха. Так лезав він нещасний замордований через пару тижнів, відтак... ожив.

Щож, бачити неборака, що культурна Европа не "реагує", то пошож в сирій землі гинити. Встав Коліух і працює знова, та шей де? В самім большевицьким Києві!

По правді, большевники його ніколи і не убивали, а "убили" його "українське пресове бюро" большевицькими руками.

Тепер побачило се славне "бюро", що на смерті світських осіб далеко не заїдеш, і взялось за духовні.

І так большевики "розстріляли" в Каміньці Сергія Івановича, Стефана Гаєвського, Павла Богачького і... о, земле розступни ся!... протоєрея Евфимія Сіціньського.

Чорносотенна віденська "Воя" з 9. жовтня помістила "довгий некролог п'ятити покійного, описала всі його заслуги перед українським "громадянством", гірко оплакала його втрату, повідомила весь культурний світ, що, мовляв:

"Ні проклятої пам'яті часи російського самодержавія, ні часи опричників Івана Грозного, ні часи середовічної інквізиції не знали мабуть таких "предедентів".

Аж тепер я іх, варварів, до ладу, думає редактор чорносотенної газети.

Але еще чорніло на газеті не впадо добре засохнути, як приїжджає до Львова син "розстріленого" протоєрея Сіціньського, йде до львівського "Вперед" і там спростовує вістку про розстріл як протоєрея, так і інших світських "визначних діячів".

З приводу "розстрілу" большевиками протоєрея Сіціньського і інших читаємо у "Вперед" з 28. жовтня слідує:

"Недавно оголосило українське пресове бюро, що большевики при задишено Кам'янка вбили між іншими Павла Богачького і прот. Сіціньського. На днях ми ту вістку спростували на підставі інформацій сина Сіціньського, який був у Львові. У віденській "Воя" читаємо natomiast обширний некролог Сіціньському."

Приїждь ся знова писак укр. чорносотенної преси пускати ся в майрдовщину. Там вже не вкормлюють ся, бо імен убитих подавати не треба, як і жадж місцевої, де се діяло ся.

Одно таке "оповідане" "зі слів українського кооператора" побачило вже світ на сторінках "славної" віденської "Воя". Там п. н. "Черезвничка" читаємо такі річи, що сам Майн Рід та Жюль Верн їм позавидували би. Починаєть ся воно такими словами:

"Після того, як В., за якого ми поручились, зник і кругом В-ші стали ширитись повстання... і т. д.

Тут вже боїться нема чого, що-хось тобі докаже, що се брехня, бо нема сказано де се діяло ся, хто виконував ці звірства і на ім. Адже-ж здаєть ся, у Відні большевизма нема чого боїти ся. Чого тут ховати ся під "В." та "В-ці"? Ба, навіть автор сего "славно-го" твору сховав ся під "А. Р."

Але зміст сего "оповідання" сам по собі каже ховати ся під ініціалами. Сей зміст загально такий:

Колі арештованих завели до черезвнички, то коло стола сиділи суді всі з революєрами.

— Де В.? — питають суді. — Не знаю, — відповідає кооператор.

— Ну, довольно. Раздевайтесь.

Се вся розмова. Далше ведуть кооператора в сал... стріляють в него з заду на ходу, куля проходить під лопаткою і вилятає грудьми... Прострілений падає, але підноситься еще голову. Тоді друга куля проходить до колі хребта і виходить "поруч з першою". Його кидають в яму, в якій вже є досить трупів. Він лежить і чує, що доклядає него дитє ся. Коли він пішли до хати, він вилазить з ями і йде підслухувати до будинку черезвнички. Описая хоче втікати, але не може переїзти через пліт, тому лізе на дерево. Украз дерево розло-коло-плота: з дерева лізе по гіляці і... вже нічого не памятаючи, за винком того, що чує, як в черезвничку большевики лають ся, падає на землю... за пліт. Ватак встав, дійшов до дому, з до-мо до шпиталю, там його "загодували бульоном", але що він бояв ся в шпиталі, о-ставатись, щоб большевики його там не знайшли, дав звіттам драла і... еще пішки відмахає десять верста до другого села...

Се все зробив нещасний кооператор після того, як дві кулі прошили його легки.

А що, не позавидував би сій "події" сам Майн Рід? І от не зважаючи, що се все діяло ся еще до сє в літі, ніхто до сє пори сего не заперечив.

Тут вже укр. чорна сотня перехитрила всіх: ану, попробуй запереч, коли не знаєш, де се діяло ся, з ким і коли.

Така метода брехні найповніша. Не буде дивним, если введуть ми поучемо від укр. чорносотенної преси так історію: — Недавно большевики

розстріляли в Каміньці українського протоєрея С., після розстрілу взяли його на "допрос", але що він як дійсний син "неьки" України не хотів видати своїх товаришів, відрубали йому голову, яку він взяв від паху і причвалав з нею до Відня до "українського пресового бюро". Проти декотрих збольшевизованих наших політикерів уважно се перечитати.

Під новикою можна подати підпис кількома ініціалами... для більшої ваги можна і латинськими.

Тоді се може-би зробило який ефект на культуру Європу... Але одно лише дивно. Чому ніколи еще не случило ся, щоб від петлюрівської кулі воскрес хоч один убитий большевицький комісар?

Або взяти хоч-би бувшого прем'єра за часів Директорії Чеховського, якого убили в Каміньці відступаючи петлюрівці. Нема чутки, щоб він воскрес, як і не воскресли ті жертви стариків і дітей, що апаля від кулі петлюрівщини в Галичині. О, ні! сї вже не воскреснуть.

Що до Чеховського, то редактор з "похвальним листом" від Пелюри, Писнячевський, написав у "Воя" з 11. вересня, що "В. М. Чеховський згинув від припадковости (!) кулі..."

І так, "убиті" большевиками на сторінках укр. чорносотенної преси завжди воскресают, а замордовані петлюрівськими бандами — сплять вічним сном. Волинськ.

Вісти з Домба.

(Сконфісоване у "Вперед")

На Домбю, яке в історії українського народу здобуло собі в останніх часах памяте місце, перебуває тепер се о коло 150 Галичан, 700—800 Придніпрянців та о коло 500 польських комуністів.

Мимо сего, що ріжні ревізійні комісії обідають та звільняють інтернованих, день в день привозять туди нових в'язнів. Останніми днями привезено сюди теж і шпитальну службу та сестри милосердя зі шпиталів на Волині.

Відносини в таборі є страшні. Мимо зима, інтерновані, між якими є жінки й діти, ходять босі і одерті, майже цілком голі. Се тим більше даєть ся нещасним відчувати, що богато з них забрано ще в літі в ліній з поля без зимового одія. Придніпрянці ходять досі в літніх убраннях, да до того майже зовсім босі. Пожива є неможлива. Дають бульбу майже згнилу та 30 дека хліба денно, а до того три рази в тиждні зігнали оселеді.

Інтерновані сплять в барака на землі, без сінників, а мало хто має кози.

Колі хто дїстає що з дому або з поза табору, то се розділюють ся поміж всіх. Так є н. пр. з послілками хліба і сала, які інтернованим польським комуністам присилають російський Червоний Хрест і родини, а яких ім не даєть ся тільки розділюють ся поміж всіх.

Санітарні відносини є неможливі. Червонка лютує по-стійно, а останніми днями було навіть 10 випадків тифу.

В неділю, 7. жовтня помер між іншими Янко Кінаш, землієвник з Винник коло Львова.

САНІТАРНІ ВІДНОСИНИ НА ГУЦУЛЬЩИНІ.

З Косівщини пишуть до "Вперед":

Як старство дає про санітарні відносини на Гуцульщині, вистане извести факт, що ціла Гуцульщина позбавлена від ряду місяців одинокого лікаря д-ра Якова Нестюка з Жаби, якого ще в місяці липні с. р. арештовано й вивезено до Львова, а описла конфіновано в Галичинах. На профорі від 60—200 км. нема ні одного лікаря, з чого користають мійський і повітовий лікар в Косові і жадають з гори неймовірних зросто гонорарів за поїздку до неужого. За поїздку 13 км. з Косова до Яворова жадає лікар з Косова 3.000 марок, які суми не може заплатити винищений всякого рода експедиціями і ревізціями Гуцул. Але се нікого не обходить, бо Гуцул засуджений з гори на вимерте. Д-ра Нестюка арештовано зовсім безпідставно, з особливої пімсти, а через те позбавлено ціле населенє лікарської помочи, що тепер і самі авторі доносів на своїй шкірі відчуваеть.

Подібні випадки були в селі Корнях, які є цілковито спалені й знищені в селі Ричині.

На ще одно жалують ся селяни: Князь Павло Сапега не дає селянам дров за гроші з сервітутових лісів. Він жадає за дерево зліва, а не грошей, бо каже, що гроші не мають вартости. ("Вперед" з 27. жовт.)

ПОЛЬСЬКІ БІЛІЯ ТЕРОРИСТИ В ГАЛИЧИНІ.

Нова філія арештовані і знущань над укр. населенем. "Вперед" з 27. жовтня доносить:

Зі східних повітів Східної Галичини, що огики вже потерпіли протягом світової війни, доходить до нас вісти про нові арештованія і знущання над арештантами, що в своїй горі зї не уступають сценам з часів найчорнішої царської реакції.

В Борщівщині арештовано 16. жовтня до 70 осіб, з яких 16 відставлено до Львова до Бриґідок. Підчас арештованія і переслухванія в Борщеві, деяких людей в нелюдській і варварській спосіб побито на ґайках. Привязувано їх до лавки, кнеблювано уста, на голови накидаю кози, щоб не бачили, хто їх бє і так бити до крові. Переслухваня відбували ся під проводом п. Стемпальського, який кермував катованем людей і сам побивав рукою по лиці. При тому арештованим забрано їх приватні річи, як свині, помітки, тощо. Деяких побито двома наворотами й загрожено, що дістанеть ся ім і втретє, коли донесуть комунібудь, що їх бито.

В Заліщиках арештовано на приказ секретаря староства і місцевої охрани до 80 осіб, між іншими д-ра Долинського, Скоморовського, Корія, Дудля і кількох Жидів.

В Товстім арештовано Павла Шпикулу, Курилока, Карабана, Олексюка і ин.

В Буряківцях Зиманука, Джоґана.

В Скалі до 30 осіб, які переведено до Чорткова.

Так само богато осіб арештовано по селах.

В Товстім місцеве жандармерія побила кількох міліцієнтів наґайками і по лиці. Арештованих д-ра Долинського і Павла Шпикулу замкнено в Заліщиках до маленької 2-метрової в'язниці, біля уступового місця і там держано їх через 4 дні, без ніякого харчу, а навіть без краплі води! Шойно 5-го дня перевезено Шпикулу до Чорткова, відтак до Львова, а д-ра Долинського задержано у в'язниці полевого суду в Золочеві.

ПАНЩИНА В РАВЩИНІ

Плянатор князь Сапега. Тортури.

Не тільки в царстві радехівського пана старости заведено панщину. Заведено її і в царстві пана старости з Руської Рави.

на своїх величезних ланах. А зганяв не тільки старших, але й дітей, 12 до 14-літніх, яким нічого не платив!

Один хорий селянин, Лесько Бойко, якому померла жінка, мусів наняти в селі шістьох робітників, мусів забігати їм і вислати на панщину до двора князя Сапеги.

— У нас тепер чиста панщина! — жалують ся селяни. І ще одну справу відносить селяни.

Від часу до часу ходять по селах Равщини якісь люди та представляють ся за большевників.

В селі Річках зайшов такий провокатор до одного селянина та представив ся йому як "большевик". Селянин щось притякував йому. За се стрінула його така езекуція:

Привязано його до коня і волочено три рази через село. Відтак на лів живого вивезено його на поле і в очач матері змасакровано.

Подібні випадки були в селі Корнях, які є цілковито спалені й знищені в селі Ричині.

На ще одно жалують ся селяни: Князь Павло Сапега не дає селянам дров за гроші з сервітутових лісів. Він жадає за дерево зліва, а не грошей, бо каже, що гроші не мають вартости. ("Вперед" з 27. жовт.)

В ГАЛИЧИНІ ПОЛІЦІЯ БЕ ХЛОПІВ!

У "Впереді" з 24. жовтня читаємо:

З села Чижикова, львівського повіту, доносять нам, що там державна поліція також без хлопів.

І так державний поліцієнт Лізенец побив на повірню селянина Евстаха Паска, 54-літнього господаря. Бив канчуком по плечах і по голові, так що з голови аж кров ляла ся.

Евстах Пасок є римокатолик, одначе признає себе Українцем і його три сини служили при українській армії. І за те, що він і його сини не хочуть бути Поляками — били його поліцієнти.

Того самого селянина Лізенец і сержант Мазга побили на постерунку в Гаях. Покляли його на крисо. Лізенец держав його за голову, а Мазга і се якийсь поліцієнт з цілої сили били його.

Йосифа Паска, селянина, літ 40, били на постерунку ті самі державні поліцієнти. Він також римокатолик і Українець.

Лька Крохмального били по лиці.

НОТА ЗАТОНСЬКОГО.

Відділ закордонних справ Галицького Ревкому вніслав ноту до польського міністра Сапеги, до Чінерія і Раковського. В сій ноті Затонський зазначає, що буржуазно-імперіалістична Польща разом з дрібно-буржуазним урядом Галичини — ті льокаї париського капіталу, довели Галичину до руїни. Тому то Затонський звертаєть ся до риської конференції: "Галичина має належати до працюючих, а не до панів. Нехай нам дадуть можливість весті і нададуть розпочату вже під гуркіт армат працю над відбудовою краю". Далі сповіщає голова Галицького Ревкому, що галицькі селяни поділяли між собою відібрану від панів землю. Затонський погоджуєть ся підписати мир в Ридзі навіть з буржуазним польським урядом, коли той дасть гарантію, що при першій ліпшій нагоді не нападе на Галичину. Далі в ноті кажеь ся: Коли польські пани осмілять ся не визнати радянського уряду Галичини і його бажан, то він буде примушений апелювати до притюченої класи, польського працюючого селянства і воцвіта в накінець до III Інтернаціоналу. З оружем в руці обіщоє Затонський боронити Галичину від польської шляхти і антантського капіталу. ("Вперед")